



การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หน่วยตรวจสอบภายในเทศบาลตำบลหนองขาว
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

เทศบาลตำบลหนองขาว ตระหนักถึงความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จึงมีการประกาศเจตนารมณ์ เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐทุกคนจะยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ เป็นคนดีมีคุณธรรม ดำรงตนด้วยความ มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหนองขาว ปราศจากการรับสินบน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ จึงกำหนดแนวทางการป้องกันการรับสินเป็นแนวทางในการ ปฏิบัติของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหนองขาวทุกระดับ

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลหนองขาว

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๒. มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะ ช่วย ลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้าน การทุจริตให้แก่บุคลากร ขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วย ให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการ ทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า ไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความ เสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและ ควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและ พันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรภาวการณ์แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ องค์กร

๒. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือ ผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนิน โครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงินเช่นการบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากจากการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ขอระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์ ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๒๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๒๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๒๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองขาว

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุน การกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยงทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข รหัสจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่มเหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสียหายแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ}$$

(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ง (Likelihood)				

๒. การวิเคราะห์ความเสี่งด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของเทศบาลตำบลหนองขาว ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

๑) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่งต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ช่วยเหลือผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการให้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่งต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- การพิจารณา อนุญาต อนุมัติต่างๆ ของหน่วยงาน
- การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์

- การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจของหน่วยงาน

- การจัดหาพัสดุ

- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา

- ฯลฯ

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกรุกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่

- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

- สูญเสียงบประมาณ

๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของเทศบาลตำบลหนองขา รังเกียดการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรเทศบาลตำบลหนองขา

- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่

- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่

- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

- การป้องกันการใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจของหน่วยงานที่ไม่ถูกต้องหรือเกินขอบเขตเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยากในระดับผู้บริหาร ซึ่งผู้วิเคราะห์เห็นว่าในประเด็นดังกล่าวนี้ ควรใช้การตรวจสอบจากองค์กรอิสระภายนอก ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงาน หรือดำเนินการในกรณีเกิดการทุจริตขึ้นในหน่วยงาน ส่วนการใช้อำนาจในระดับเจ้าหน้าที่ ผู้วิเคราะห์เห็นว่าสามารถใช้กลไกการบังคับบัญชาสั่งการจากผู้บังคับบัญชาได้โดยตรง รวมถึงการใช้หลักเกณฑ์และมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยเข้ามามีส่วนในการป้องกันแก้ไขปัญหาคาความเสี่ยงดังกล่าวนี้ได้

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การส่งบุคลากรไปอบรมยังสถาบันฝึกอบรมของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในการสอบคัดเลือกพนักงานจ้างเข้าทำงานโดยมาจากส่วนงานต่างๆ ที่หลากหลายของหน่วยงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างกรรมการด้วยกันเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจหรือกระทำการที่ไม่โปร่งใสของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการคัดเลือก
- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลหนองขาวอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลหนองขาว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ผู้วิเคราะห์ได้ใช้ข้อมูลในปีงบประมาณก่อนมาใช้เป็นฐานข้อมูลและเชื่อมโยงถึงความเสี่ยงของหน่วยงานในครั้งนี้ โดยกำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

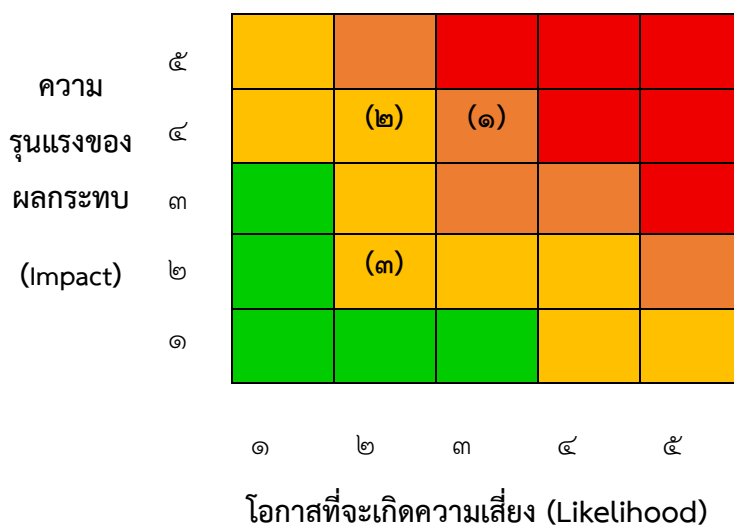
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยงซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การอนุมัติอนุญาต ตาม พรบ.อำนาจความสะดวกฯ	๒	๒	๔	(๓)
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๒	๔	๘	(๒)
๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	๓	๔	๑๒	(๑)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)







จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

สรุปผลวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน เทศบาลตำบลหนองขาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	ลำดับ ๑ (สูง = ๑๒ คะแนน)
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ลำดับ ๒ (ปานกลาง = ๘ คะแนน)
การอนุมัติอนุญาตตาม พรบ. อำนาจความสะดวกฯ	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ สูง และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเทศบาลตำบลหนองขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยเสี่ยง
 สูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	- อาจมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาขออนุญาตในกรณีต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่หน่วยงานรับผิดชอบโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ - การใช้อำนาจหน้าที่เรียกเก็บผลประโยชน์
 สูง (High Risk)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	- เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง หรืออำนวยความสะดวกแก่
 ปานกลาง (Moderate Risk)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	- การคัดเลือกบุคลากรเข้าเป็นพนักงานจ้าง การเลื่อนขึ้นเงินเดือนไม่ได้อยู่บนหลักการของการเปิดเผย โปร่งใส ยุติธรรม
 ต่ำ (Low Risk)	ออกประกาศมาตรการต่างๆ มีการกำกับหรือมีข้อสั่งการ มีการเน้นย้ำการปฏิบัติตามกฎระเบียบจากผู้บังคับบัญชา	- ใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยแก้ไข ปัญหาไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย หรือหนังสือสั่งการกำหนด

๓. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลหนองขาว พ.ศ. ๒๕๖๙

กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ ความ รุนแรง			
๑. การขออนุมัติอนุญาต ตาม พรบ. การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ	๑) การพิจารณาตรวจสอบและ เสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)	๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกัน การทุจริต ๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความ รับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติและ กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๔) จัดทำคู่มือและขั้นตอนกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ให้มีความชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้รับทราบ ๕) จัดให้มีผู้รับความคิดเห็นหรือช่อง ทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ กรณีไม่ได้รับ ความสะดวกในการให้บริการ	ทุกส่วนงาน
	ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)		
	๒) ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออก ใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลา มากกว่าที่กำหนด มีความเสี่ยงที่ เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่าง หรือ แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เรียก รับสินบน	๒	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๔)		
	๓) ขั้นตอนการใช้ดุลยพินิจในการ ตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับ บริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอ ไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและ ดำเนินการให้ก่อน					

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ ความ รุนแรง			
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑) มีความเสี่ยงในการพิจารณาอนุมัติเกินความเหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหนังสือสั่งการ หรือระเบียบของทางราชการ	๒	๔	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๘)	๑. กำชับบุคลากรให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy ที่หน่วยงานได้มีการประกาศใช้ ๒. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๓. เผยแพร่ขั้นตอนการขออนุญาต การขอรับบริการ หรือคู่มือประชาชน ๔. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๕. ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อพนักงานบุคลากรทุกระดับ	ทุกส่วนงาน
	๒) อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้มีการอนุมัติ อนุญาต แก่ผู้ขออนุญาตดำเนินกิจการหรือการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอำนาจในการอนุมัติของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน โดยเจ้าหน้าที่ ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบให้ถูกต้อง	๒	๔	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๘)		

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินของ ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ ความ รุนแรง			
๓. ด้านการใช้จ่าย งบประมาณขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑) การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ หรือถือคสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขาย บางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุ คุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)	๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกัน การทุจริต ๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความ รับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จัดทำ รายงานประกอบการปฏิบัติงานทุกครั้ง	ทุกส่วนงาน
	๒) การตรวจการจ้างไม่ตรงตาม รูปแบบราชการโดยมีการรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)		
	๓) คณะกรรมการตรวจรับงาน ก่อสร้างไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มี การเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูล ตามผู้รับจ้างแจ้ง	๓	๔	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๒)		